

Motion till riksdagen 2017/18:4024

av **Caroline Szyber m.fl. (KD, M, C, L)**

med anledning av prop. 2017/18:129 Skriftlighetskrav vid telefonförsäljning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skriftlighetskravet vid telefonförsäljning ska gälla vid samtliga telefonavtal där säljaren kontaktar köparen, inklusive försäljning av bl.a. lotter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen beslutar att de lagförslag som läggs fram i propositionen ska träda i kraft den 1 februari 2019.

Motivering

Konsumentskyddet vid telefonförsäljning måste stärkas. Många konsumenter har drabbats av att mindre seriösa försäljare genom aggressiv telefonförsäljning har förmått dem att tacka ja till varor eller tjänster på villkor som de inte fullt ut kunnat överblicka. Bland de mest ljusskygga aktörerna förekommer också att ljudinspelningar av telefonsamtalen klipps ihop och redigeras så att försäljaren i efterhand kan hävda ett godkännande som aldrig funnits från kundens sida.

Förutom att detta slår hårt mot de enskilda personer som drabbas, så skadar det också förtroendet för de många seriösa företag som finns och som vill ta ansvar. Detta marknadsmisslyckande gör att det finns mycket goda skäl för skärpt lagstiftning – för konsumenternas och för de många seriösa aktörernas skull. Ett effektivt konsumentskydd stärker möjligheten för ansvarstagande företag att bedriva sin verksamhet, och ökar också konsumenternas i dag låga förtroende för telefonförsäljning som metod.

Alliansregeringen gav därför i oktober 2013 en särskild utredare i uppdrag att se över lagstiftningen om konsumentskydd vid telefonförsäljning. Utredaren redovisade sina slutsatser i två betänkanden 2014 och 2015 (SOU 2014:85 respektive 2015:61), men det är först nu som regeringen lägger fram en proposition.

Alliansen välkomnar att det nu finns ett färdigt lagförslag som etablerar principen om skriftlighetskrav vid telefonförsäljning när det är säljaren som tar kontakt med köparen. Vi är dock kritiska till att regeringens förslag inte är tillräckligt heltäckande.

Regeringens förslag innebär att kravet på skriftlig bekräftelse tas in i distansavtalslagen (lagen [2005:59] om distansavtal och avtal utanför affärslokaler). Det innebär att konsumenter inte får något ökat skydd på de tjänster som ligger utanför den lagstiftningen, såsom lotterier och paketresor. Ändå framhåller utredningen (SOU 2015:61 s. 187) följande:

”Särskilt lotterier är inte undantagna från den problembild som tecknats vid kartläggningen. Direktmarknadsföreling i allmänhet, och telemarketing i synnerhet, är en av de vanligaste frågorna från allmänheten till Lotteriinspektionen gällande rikslotterier. Inspektionen ser även att denna typ av frågor från allmänheten ökar. Även Konsumentverket får klagomål som rör telefonföreljning av lotterier.”

Av lagsystematiska skäl avstod ändå utredningen från att lägga fram ett lagförslag som inkluderar bl.a. lotter. Vi menar att konsumentintresset måste väga tyngre. Detta blir än mer angeläget med tanke på vad som på senare tid framkommit om att det på lotterimarknaden finns aktörer som inte dragit sig för aggressiv distansföreljning även till personer med stora ekonomiska problem.

Alliansen ser detta som en stor brist i lagförslaget. Regeringen bör därför återkomma med ett nytt förslag som inbegriper motsvarande regler om skriftlighetskrav vid all distansföreljning där säljaren kontaktar köparen, inom de områden där sådana skriftlighetskrav inte finns.

Vidare förelslår Alliansen ett något senare datum för lagens ikraftträdande, eftersom företagen annars får mycket kort tid på sig från riksdagsbeslut till dess att de nya reglerna börjar gälla. Föreltagen behöver få rimlig tid på sig att ställa om säljssystem och utbilda personal. Vi förelslår därför att ikraftträdandet flyttas fram fem månader till den 1 februari 2019.

Vad gäller formkraven på ett skriftligt medgivande vill vi betona att lagen och rättstillämpningen inte får hindra företag och kunder från att ta vara på digitaliseringens möjligheter. Skriftliga bekräftelser kan göras i olika tekniska format, och nya sätt att bekräfta skriftligt utvecklas kontinuerligt. Inom ramen för det kompletterande lagstiftningsarbetet som behöver påbörjas kan det vara lämpligt att markera detta genom att överväga om inte begreppet ”skriftlig bekräftelse” skulle kunna ersättas med ett mer teknikneutralt begrepp.

Telefonföreljning är i grund och botten ett positivt och seriöst verktyg för många företag, även om problem inom ramen för konsumentskyddet uppmärksammas under en längre tid. Det är därför välmotiverat och nödvändigt att skärpa lagstiftningen. Samtidigt kommer den nya lagstiftningen att få ekonomiska följder för de företag som berörs, varför regeringen i lämpligt sammanhang också bör följa upp de ekonomiska konsekvenserna så att dessa inte visar sig bli oproportionerliga.

Caroline Szyber (KD)

Mats Green (M)

Ola Johansson (C)

Robert Hannah (L)